

MEMORIA D'ACTIVITATS

ASSOCIACIÓ DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL NORD-SUD

CONOSUD

2008-2009

0.- Index i sumari

1.- Presentació.....	pàg. 3
2.- Implantació territorial de l'Associació i vida associativa.....	pàg. 4
3.- Comunicació interna i externa.....	pàg. 6
4.- Projectes i actes públics de sensibilització.....	pàg. 7
5.- Projectes de cooperació al desenvolupament en el Sud.....	pàg. 13
6.- Treball i participació en Xarxes socials.....	pàg. 16
7.- Activitats de relacions institucionals i amb entitats socials.....	pàg. 19
8.- Relacions amb entitats i contraparts de CONOSUD en el Sud.....	pàg. 19
9.- Institucions i entitats col·laboradores.....	pàg. 21

1.- Presentació

El període que comprèn aquesta Memòria d'activitats de l'Associació de Cooperació Internacional Nord-Sud, **-CONOSUD-** va des de l'1 de març de 2008, data de tancament de la Memòria anterior, fins el 28 de febrer de 2009. Aquest període de temps, iniciat quan l'Associació ja havia complert un any des de la seva inscripció en el registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya el **29 de gener de 2007**, ha permès la normalització i consolidació de les activitats associatives, tant des del punt de vista de presència social i territorial com de la realització d'activitats de cooperació i de sensibilització. Al mateix temps, ha possibilitat i significat la incorporació de CONOSUD a diversos espais unitaris de treball i xarxes amb les quals ens identifiquem en quant als objectius de transformació social tant al Nord com al Sud.

Com ja s'explicitarà en l'apartat corresponent, el seguiment de les activitats de l'associació CONOSUD al llarg del període objecte de la Memòria es pot complementar amb els continguts dels nostre butlletí informatiu mensual, **CONOSUD Informa**, i la pàgina web de l'associació (www.conosud.org) actualitzada amb regularitat para recollir les activitats més significatives en les que participa l'Associació.

Aquest període de temps ha implicat un fort compromís d'una part important dels socis i sòcies en les activitats de l'Associació. Aquest compromís ha permès la organització d'un total de 21 activitats públiques de sensibilització i la presència de CONOSUD en 13 Fires de Solidaritat i Cooperació, del Comerç Just o Mostres municipals d'entitats, activitats que han estat realitzades majoritàriament en l'àmbit dels municipis de la Regió I de Catalunya. A més d'això, les sòcies i els socis han participat activament de nombroses reunions de Consells municipals de cooperació contribuint així al debat social sobre aquestes polítiques públiques de solidaritat i cooperació.

En aquests temps, s'han desenvolupat i acabat dos projectes de sensibilització, finançats parcialment amb fons públics, i s'han iniciat dos de més, un d'ells finançat exclusivament amb fons privats. En el terreny dels projectes de cooperació al desenvolupament s'ha finalitzat el primer dels projectes realitzats per la nostra Associació (en l'Estat de Bahía-Brasil) i al tancament de la Memòria es troba força avançat un segon projecte també en Brasil (en la perifèria metropolitana de São Paulo). També, son a punt d'iniciar-se un tercer projecte a Brasil (Rio Grande do Sul) i un de quart que suposa la entrada de CONOSUD en el treball a l'Argentina, país víctima en

els darrers anys de intenses polítiques neoliberals que han augmentat les desigualtats fins extrems impensables fa alguns anys.

El contingut de les activitats i projectes de sensibilització així com el disseny dels nostres projectes de cooperació aprofundeixen en el que constitueix una de les línies estratègiques de CONOSUD: la necessitat de cercar noves formes d'organització i relacions econòmiques, i més en concret la difusió de les potencialitats de la economia solidària enteses com una forma d'organització econòmica més equitativa per superar la pobresa i les desigualtats de tota mena existents al països del sud. En la mateixa línia apunta la nostra implicació en diverses xarxes de organitzacions socials: Xarxa del Projecte FIARE de Banca ètica a nivell estatal i europeu, Fòrum Social Mundial, les Xarxes en el Sud de foment dels microcrèdits solidaris, etc.

2.- Implantació territorial de l'Associació i vida associativa

En la anterior Memòria d'activitats de l'Associació assenyalàvem que des de la seva inscripció en el registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya el 29 de gener de 2007, i a través dels nostres socis i sòcies locals, CONOSUD s'havia inscrit durant aquell temps en els registres municipals d'entitats dels municipis de Barcelona, Badalona i Sant Adrià de Besòs (Barcelonès nord), Vilanova i la Geltrú, Sitges, Sant Pere de Ribes i Cubelles (Garraf), Igualada (Anoia), Gavà (Baix Llobregat), Banyoles i Llançà (comarques de Girona). Així mateix al tancament de aquell període la Associació es trobava inscrita també en el registre d'entitats del Consell Comarcal del Garraf.

En aquest darrer temps, coherents amb la filosofia de potenciar la participació dels grups de socis i sòcies en la vida associativa, s'han anat consolidant les activitats d'aquests grups territorials amb la excepció del grup territorial de la comarca de l'Anoia. Per contra, i també durant aquest període, s'ha pogut constituir un grup local estable en el municipi de Sant Cugat del Vallès que participa de manera regular en les activitats de solidaritat i cooperació en aquest municipi i en el seu consell local de solidaritat, on han fet la pertinent inscripció.

En un altre sentit, els socis de CONOSUD en la ciutat de Barcelona han començat a treballar territorialment de manera descentralitzada en paral·lel al procés de constitució paulatina de Consells de cooperació en els deu Districtes d'aquesta ciutat. Així, s'ha començat a treballar en el Districte de Sant Martí i s'està en procés d'iniciar la mateixa tasca en el districte de Sants-Montjuic. Val a dir que ambdós districtes concentren una part molt important de població de la ciutat de Barcelona.

En base a aquesta implantació territorial CONOSUD és membre i participa activament, al tancament d'aquesta Memòria, dels treballs dels Consells municipals de Cooperació de Badalona, Vilanova i la Geltrú, Sitges, Sant Pere de Ribes, Sant Cugat del Vallès i en el del Districte de Sant Martí de Barcelona.

En el cas del Consell de Cooperació de Badalona, la nostra Associació forma part també del Grup sectorial de Comerç Just en el que està implicada de forma molt activa. Així mateix, en el mes de maig de 2008 la nostra Associació va estar escollida, per un mandat de dos anys, una de les set entitats membres de la Comissió permanent per elecció entre les entitats que integren el mateix Consell. CONOSUD forma part també de la Taula Comarcal de Cooperació i Solidaritat del Consell Comarcal del Garraf (Centre per la Pau).

D'altre banda, tal i com es deia en la Memòria anterior, i d'acord amb la voluntat associativa de treballar estretament i en peu d'igualtat amb el Sud, la nostra Associació té també associats en Argentina, Brasil i Xile que ens representen i es relacionen amb les nostres contraparts en aquests països alhora que amb la seva tasca contribueixen a un millor seguiments dels projectes que realitzem en aquests països.

El dia 12 d'abril de 2008, de conformitat amb el que està previst als Estatuts socials, es va realitzar al Centre Cívic de Sant Martí de Provençals, en Barcelona, la segona assemblea ordinària de l'Associació CONOSUD després de la nostra legalització el 29 de gener de 2007. L'Assemblea de socis i sòcies va aprovar un informe general de situació associativa, la Memòria d'activitats, el Balanç econòmic de l'any 2007, el pressupost per 2008 així com el pla de treball de l'Associació per aquest any. Al mateix temps, es van adoptar d'altres importants acords: la ratificació del Codi Ètic de les ONGDs com a pauta a seguir en el nostre treball en matèria de cooperació i sensibilització, la sol·licitud d'ingrés en la Federació catalana d'ONGDs i la participació en el projecte de Banca Ètica a Catalunya que promouen diverses entitats socials catalanes de finances i banca ètica, en el marc d'un projecte més general al conjunt de l'Estat espanyol. L'Assemblea va escollir la nova Junta Directiva de CONOSUD que suposava la incorporació de nous companys i companyes modificant-se en part el nucli inicial que havia portat a terme la constitució de l'associació a finals de 2006.

El 29 de novembre, a la sala d'actes de l'Associació de Veïns del Centre de Badalona, es va realitzar la I Jornada associativa de CONOSUD a la que van assistir prop de trenta

companys i companyes de la nostra Associació. L'objectiu fixat per la Junta Directiva per aquestes Jornades és el de crear un espai on els socis i les sòcies puguin debatre i compartir l'activitat de l'Associació en un marc menys formal que les assemblees anuals a les que obliga la legislació sobre associacions, alhora que es reflexiona amb cert aprofundiment sobre l'activitat associativa.

3.- Comunicació interna i externa

Des de la nostra fundació com Associació hem defensat la idea de que l'existència d'una ciutadania activa que participi i decideixi sobre la naturalesa de les relacions Nord-Sud i els processos de cooperació al desenvolupament, requereix d'un nivell adequat d'informació i formació. Per això, durant aquest any, hem incrementat els nostres esforços en aquests terrenys. Així, en primer lloc, s'ha continuat garantint de forma regular la comunicació interna necessària pels nostres socis i sòcies. De la mateixa forma, i en la mesura en que les ONGDs participem també dels recursos públics de la cooperació al desenvolupament aquesta informació i comunicació, objectiva i verificable, s'ha continuat traslladant a amics, institucions públiques i d'altres entitats socials.

El nostre instrument bàsic per aquesta comunicació ha continuat sent el Butlletí electrònic de l'Associació, **CONOSUD Informa**, que ha aparegut de forma regular amb deu edicions mensuals a l'any, arribant així al n. 40 del Butlletí. A més, i des del inici de 2008, s'ha garantit una versió, també mensual, en castellà que s'envia a les nostres contraparts, amics i xarxes de fora de Catalunya. En aquest període que comprèn la Memòria s'ha doblat el nombre de persones, entitats i institucions que reben el nostre Butlletí electrònic: més de 500 adreces, en el cas de la edició catalana i unes 150 la edició en castellà. La informació mensual proporcionada mitjançant el nostre Butlletí, s'ha complementat amb la remissió puntual per mitjans electrònics d'informacions rellevants, sobre temes generals i qüestions relacionades amb la nostra activitat en tant que associació per la cooperació al desenvolupament.

Des de l'Àrea de comunicació de l'Associació, s'ha incentivat també l'aparició de notícies vinculades a les activitats de CONOSUD en la Xarxa del Canal Solidario (comunicació pel canvi social, www.canalsolidari.org) el que ens ha continuat facilitant aquesta via de comunicació de les nostres notícies i informacions que arriben a milers de persones, organitzacions i mitjans de comunicació.

La web de l'Associació (www.conosud.org), a partir del treball voluntari de diversos socis vinculats a l'Àrea de comunicació, va tenir en el mes de setembre de 2008 una important reestructuració i millora, d'acord amb els objectius que l'Associació s'havia fixat en aquest terreny i que ja havien estat assenyalats en la Memòria 2007-08. Així, a més de la edició original en idioma català s'ha creat també una versió en castellà de tots

els seus continguts, el que facilita el seu seguiment per persones i institucions de fora de Catalunya. En la nova web s'ha garantit la informació al dia de les principals activitats en les que participa l'Associació, tant a nivell central com mitjançant els seus grups territorials de socis. S'ha millorat i actualitzat la informació sobre els nostres projectes, tant de sensibilització com de cooperació, així com dels nostres grups i estructures territorials. Caldrà però, continuar millorant aquesta informació amb nous continguts tals com materials formatius, enllaços, etc.

D'altre banda, en la relació amb les nostres contraparts s'ha avançat en l'establiment d'enllaços i informació envers CONOSUD en les webs de les nostres contraparts. Així ha estat en la de UNISOL Brasil (www.unisolbrasil.org.br), DIST Brasil (www.distbrasil.com), la Cooperativa central Justa Trama (www.justatrama.com.br) Fòrum UBUNTU (www.ubuntu.upc.edu), el Projecte FIARE de Banca Ètica (www.proyectofiare.org) i CEMEP-ADIS (www.cemepadis.org.ar), tot el qual ajuda a millorar el nivell de relacions i la qualitat del treball conjunt que desenvolupem.

4.- Projectes i actes públics de sensibilització

4.1- Projecte de sensibilització “Justa trama: una altre economia és possible”

Al llarg de l'any 2008, de acord amb les previsions contingudes en el projecte de sensibilització d'aquest títol que la nostra Associació va tenir aprovat per la Diputació de Barcelona i inclòs en el Catàleg d'Ofertes de Sensibilització als Ajuntaments de la província de Barcelona, es va desenvolupar els actes públics previstos en funció de les demandes dels diversos Ajuntaments.

El projecte “**Justa Trama: una altre economia possible**”, construït i formulat a partir de la experiència concreta i exitosa iniciada durant el Fòrum Social Mundial de 2005 per un grup de cooperatives brasileres integrades fonamentalment per dones, es proposa donar a conèixer què és l'economia solidària i sensibilitzar la població catalana sobre les realitats i experiències positives que, en el terreny de l'organització de l'activitat econòmica des de paràmetres solidaris i alternatius, s'estan produint als països del Sud. Al mateix temps volem mostrar que aquestes iniciatives econòmiques solidàries poden ser també un model per al Nord. S'ha d'assenyalar que **el conjunt de cooperatives que integren la cadena productiva de la Justa Trama proporciona ocupació i renda dignes i estables a més de 800 famílies** (www.justatrama.com.br). En relació a aquest projecte s'han organitzat i realitzat els actes previstos dins del projecte aprovat per la Diputació i alguns d'altres en municipis de fora de Barcelona acompanyats d'exposició de panells i materials explicatius (DVDs, power-point, etc). El nivell d'assistència a aquests actes ha estat en general força important i ha servit per avançar en el coneixement ciutadà de l'existència d'aquestes noves formes d'economia social i solidària. La relació d'actes públics ha estat la següent:

- **Sant Pere de Ribes:** 29- 2-08, Biblioteca Manuel de Pedrolo
- **Badalona:** 3-4-08, Associació de Veïns del Barri de Sistrells
- **Vilanova i la Geltrú:** 21-4-08, IES “Manuel de Cabanyes”
- **Vilanova i la Geltrú:** 30-4-08, IES “Joaquim Mir”
- **Vilanova i la Geltrú:** 15-5-08, Centre Cívic municipal de La Geltrú
- **Calafell (Tarragona):** 22-5-08, Centre municipal de Calafell Platja
- **Llançà (Girona-Alt Empordà):** 20-6-08, Casa de Cultura de la Vila
- **Llançà (Girona-Alt Empordà):** 21-6-08, Casa de Cultura de la Vila
- **Badalona:** 2-10-08, Edifici municipal El Viver
- **Barcelona (Districte de Sant Martí):** 15-10-08, Centre cívic municipal Sant Martí
- **Manresa:** 18-10-08, Palau Firal de Manresa
- **Barcelona (Districte de Sant Martí):** 3-11-08, IES “Joan de Austria”
- **Canyelles (Garraf):** 16-11-08, Centre social de Canyelles
- **Cubelles (Garraf):** 15-12-08, Centre parroquial de Cubelles
- **Santa Margarida de Montbui (Anoia):** 12-1-09, Sala d’actes de l’Ajuntament

4.2-Projecte de sensibilització “Reciclant per al Sud”

Aquest projecte va estar dissenyat per part d’un grup de persones vinculades a CONOSUD en la ciutat de **Vilanova i la Geltrú (comarca del Garraf, en la regió de Barcelona)**. Va consistir en realitzar un Taller setmanal i activitats de sensibilització diverses sobre el consum responsable i la sostenibilitat mediambiental, a partir de la recuperació de objectes d’ús quotidià ja utilitzats i proporcionats per les persones col·laboradores. Aquests productes adquirien un nou aspecte i utilitat a partir de la seva transformació i reciclat artesanal per part dels participants al Taller.

El Taller de reciclat es va desenvolupar en el Centre Cívic municipal de Mar, en Vilanova i la Geltrú, un cop per setmana, **des de octubre de 2007 fins juliol de 2008**. Les exposicions i actes explicatius i de sensibilització es van realitzar en els diversos municipis de la comarca del Garraf, especialment aprofitant els estands de CONOSUD en les Fires de Solidaritat i Cooperació organitzades en la comarca, o en els centres educatius de la mateixa (IES Montgrós de Sant Pere de Ribes, etc.). Aquest projecte de sensibilització de CONOSUD va comptar amb una **subvenció de 600 euros del Institut Català de les Dones**, en la seva convocatòria de l'any 2008.

De las diverses activitats realitzades pel taller en col·laboració amb el grup comarcal de CONOSUD es van poder enviar a la Cooperativa del Centre Social Nova Geração de Porto Alegre, la quantitat de **450.- euros** (maig 2008) per a contribuir a atendre algunes de les seves necessitats bàsiques, d'aquest Centre amb el que col·labora CONOSUD des de la seva creació en l'any 2006.

4.3- Projecte de documental sobre el moviment cooperatiu de vivenda per ajuda mútua d'Uruguai

En el mes de febrer de 2008 la nostra Associació va arribar a un acord amb diverses cooperatives catalanes de vivenda (SUMA, PROHA i PORFONT) pel finançament, per part d'aquestes, d'un documental produït per CONOSUD sobre l'experiència social del moviment cooperatiu uruguaià de vivenda per ajuda mútua que protagonitza la Federació Uruguiana de Cooperatives de Vivenda per Ajuda Mútua –FUCVAM– (www.fucvam.org.uy) i que s'inscriu també dins del moviment més general de l'economia solidària llatinoamericana Com és a més prou conegut, aquest moviment i la seva experiència s'han convertit en un exemple de tecnologia social per abordar el problema dels dèficits d'habitatge per sectors populars a Amèrica llatina.

La producció d'aquest documental va estar finalitzada al setembre de 2008. En funció d'aquesta circumstància, desde l'Associació es va programar un conjunt d'actes de sensibilització sobre aquesta experiència social i d'economia solidària que es van iniciar a finals de 2008 i que continuaran durant el any 2009. Els actes realitzats fins al moment dins d'aquest projecte de sensibilització han estat els següents:

Llançà (Alt Empordà): 21 de novembre 2008 -Casa de Cultura de la Vila

Badalona: 11 de desembre de 2008- Associació de Veïns del Fondo de Sistrells

4.4-Projecte de sensibilització “Badalona amb el Comerç Just”, consorciat per CONOSUD, Setem i Intermón

En la seva convocatòria per 2008 i 2009 de subvencions a projectes de cooperació i sensibilització, l'Ajuntament de Badalona va acordar finançar amb una quantitat de 28.539 euros el projecte de sensibilització “Badalona amb el comerç just” presentat per la nostra associació en consorci amb els grups locals de Setem i Intermón com resultat de la tasca conjunta en el Grup sectorial de comerç just del Consell local de cooperació, orientat a difondre entre el conjunt de la ciutadania les característiques i els valors que inspiren el que es coneix en sentit ampli com el comerç just i la producció justa i solidària.

El objectius més concrets d'aquest projecte, que es desenvoluparà al llarg de 2009 i primer semestre de 2010, cerquen la sensibilització, difusió y promoció del coneixement dels conceptes, criteris, raons i propostes al voltant del Comerç Just i l'Economia Solidària. Així mateix, es pretén presentar al conjunt de la ciutadania qué fan les ONGs locals en aquest tema així com la significació d'aquesta cooperació per a les contraparts i comunitats en països del sud, per la qual cosa es disposarà de material i informació que permeti aprofundir en les activitats de sensibilització que es realitzin a la ciutat.

El projecte, que ha obert un *blog* informatiu específic (<http://badalonacj.blogspot.com/>), posa també l'èmfasi en la sensibilització per tal de potenciar la Banca Ètica i les Finances solidàries en la mesura en que es considera que el finançament ètic n'és un element indestruïble per enfortir el comerç just i la economia solidària. En tal sentit, per decisió de les organitzacions signants del projecte, la gestió econòmica del mateix es fa en col·laboració amb la estructura bancària del Projecte FIARE de Banca ètica (www.fiare.org). Una primera activitat vinculada a aquesta projecte organitzada per les

tres entitats consorciades en el projecte va estar l'acte de presentació a Badalona, el dia 17 de desembre de 2008, del llibre "Banca Ètica i Ciutadania" dels professors Peru Sasia i Cristina de la Cruz, de la Universitat de Deusto, i vinculats al desenvolupament del Projecte Fiare de Banca Ètica en l'Estat espanyol.

4.5- Participació en les Fires del Comerç Just i Banca Ètica

La Fira de Comerç Just i Banca Ètica que es realitza durant el mes de maig en més de seixanta municipis d'arreu Catalunya pretén donar a conèixer i sensibilitzar sobre les característiques del Comerç just entès com una forma alternativa de comerç que busca aconseguir unes relacions més equitatives entre els països del Nord i els països del Sud del planeta. Conjuntament amb aquest eix, la Festa vol donar a conèixer també els principis i les realitats que ja estan funcionant de la Banca Ètica entesa com una alternativa on es combina el benefici social i el financer alhora que es fan treballar els diners per a projectes responsables des de el punt de vista social i ambiental. En la mesura en que el comerç just i la banca ètica constitueixen dues potes (conjuntament amb la de la producció justa) d'allò més general que és la economia solidària, els nostres grups locals han participat també d'aquesta Festa en els següents municipis:

- Sitges: 10 de maig de 2008
- Vilanova i la Geltrú: 17 de maig de 2008
- Badalona: 24 de maig de 2008

4.6- Participació en Fires de Solidaritat i Mostres municipals d'entitats

A més de la participació en les Fires de comerç just ja ressenyades, el grups territorials de l'Associació han participat en diverses Fires de Solidaritat i Cooperació organitzades pels respectius Ajuntaments i Consells municipals de Cooperació mitjançant la instal·lació de estands on s'ha informat als ciutadans i ciutadanes dels nostres projectes de cooperació al desenvolupament i de sensibilització. En aquestes Fires s'han realitzat també tallers, exposició i venda de productes de la economia solidària dels projectes en les que participem, etc. La nostra participació en aquestes Fires durant el període d'aquesta Memòria s'ha concretat en les següents Fires de Solidaritat i Mostres municipals d'entitats municipals:

Gavà: 28 de juny de 2008
Barcelona: 20 i 21 de setembre de 2008
Vilanova i la Geltrú: 4 d'octubre de 2008
Badalona: 4 i 5 d'octubre de 2008
Sant Pere de Ribes: 11 d'octubre
Manresa: 18 d'octubre de 2008
Sitges: 19 d'octubre de 2008
Sant Cugat del Vallès: 8 i 9 de novembre 2008
Canyelles: 13 de desembre de 2008
Cubelles: 20 de desembre de 2008

4.7- Intervencions en el debat social sobre la sensibilització i la cooperació al desenvolupament

A més de la seva presència en els respectius Consells de cooperació, els representants i Grups locals de CONOSUD han participat en programes, entrevistes, debats, etc., sobre els problemes de la cooperació al desenvolupament en mitjans escrits comarcals, així com en emissores locals de radio i televisió de Badalona, Sant Adrià de Besòs, Garraf (Vilanova, Sitges, Cubelles), Barcelona (Ràdio Gràcia,...). La nostra associació col·labora també regularment en diverses revistes municipals de cooperació (Sitges Món, Cubelles Cooperació,...) o de coordinadores d'entitats solidàries (EL REBROT, revista de les entitats solidàries del Districte de Sant Martí de Barcelona,...)

En un altre sentit, la nostra Associació va participar activament al llarg dels mesos de setembre i octubre de 2008 en els **tallers organitzats per l'Ajuntament de Barcelona per a la elaboració del Pla Director de Cooperació Internacional i Solidaritat 2009-2012** d'aquest Ajuntament que constitueix l'element que determinarà les polítiques públiques municipals de cooperació al desenvolupament en aquest quadrienni.

4.8- D'altres activitats de sensibilització

L'associació i els seus grups locals han participat en d'altres activitats (com festes locals, actes organitzades per d'altres entitats, actes en col·laboració amb ajuntaments, etc.) per fer difusió dels valors d'un model de desenvolupament sustentable i solidari, basat en relacions socials i econòmiques diferents a les actualment dominants. Així i a manera d'exemple:

Vilanova i la Geltrú: 4 de juny de 2008. Jornades d'Educació al Desenvolupament. Organitzades pel Consell Comarcal del Garraf i la Federació catalana d'ONGDS.

Badalona: 27 de novembre. Xerrada "Respostes a la crisi i les alternatives de la Banca ètica". Casal Antoni Sala i Font.

Gavà (Baix Llobregat): del 1 al 10 de desembre. Exposició “Els drets humans a la ciutat”. Biblioteca Josep Soler i Vidal.

Santa Sussana (comarca del Maresme): 17 de desembre de 2008. Xerrada sobre el Comerç just i la Economia Solidària. Casal de Joves La Barraka.

5.- Projectes de cooperació al desenvolupament en el Sud

5.1- Projecte “Mulheres produzindo sucos” en Feira de Santana (Bahía-Brasil)

En setembre de 2007 es va iniciar el primer projecte de cooperació al desenvolupament en el Sud realitzat per la nostra Associació: el projecte “**Mulheres produzindo sucos**” consistent en l’obertura de noves línies de producció per a l’aprofitament de fruites, generació de treball i renda i enfortiment de les capacitats organitzatives i de gestió de un grup de dones, a la cooperativa APAEB, del municipi de Feira de Santana en l’Estat de Bahía, cooperativa que n’és membre de UNISOL Brasil. **El projecte va estar finalitzat el setembre de 2008.**

Aquest primer projecte de cooperació al desenvolupament executat per la nostra Associació va **comptar amb finançament de diversos Ajuntaments catalans (Vilanova i la Geltrú, Sitges, Canyelles, Calafell i Sant Pere de Ribes), amb un total**

de **33.640 euros** que van cobrir les necessitats de finançament extern del mateix. La inauguració oficial de les instal·lacions construïdes mitjançant aquest projecte es va realitzar el 24 de gener de 2009 aprofitant la visita d'una delegació de CONOSUD a Brasil amb motiu de la nostra participació en el Fòrum Social Mundial en Belém.

5.2- Projecte “Vale Verde Fashion”, en Santo André (São Paulo-Brasil)

Aquest projecte tracta de l'ampliació de la micro-cooperativa Vale Verde, ubicada en el municipi de Santo André (Estat de São Paulo- Brasil) formada íntegrament per dones, del ram tèxtil i de la confecció per tal de qualificar-la, per tal de augmentar la seva capacitat productiva, millorar les seves deteriorades condicions laborals i incrementar els seus llocs de treball, alhora que s'agilitzen els processos productius, mitjançant l'adquisició de nova formació professional, un nou local i els equipaments adequats per una producció eficient i sostenible. Aquesta cooperativa està afiliada a la nostra contrapart UNISOL Brasil.

El projecte va estar presentat a les convocatòries de l'any 2008 dels **Ajuntaments de Sant Cugat del Vallès, Vilanova i la Geltrú i Canyelles que ja han finançat aproximadament el 75 % de les necessitats externes de finançament. La execució del projecte es va iniciar al mes de setembre de 2008. La seva primera fase (adquisició dels espais físics adients per l'ampliació de la cooperativa) ja està conclosa i està prevista la seva finalització al setembre de 2009** un cop finalitzin les obres de reforma de les noves instal·lacions adquirides i l'adquisició dels equipaments industrials per millorar la quantitat i qualitat de la producció d'aquesta microcooperativa.

5.3- Projecte “Cerrito Alegre”: creació d'una Cooperativa per a la Inclusió social (Rio Grande do Sul-Brasil)

En la seva integralitat i mitjançant successives fases, aquest projecte persegueix la creació d'una empresa cooperativa agro-pecuària i d'artesanía amb famílies (la majoria monoparentals i encapçalades per dones), que es troben en condicions molt precàries i en greu risc d'exclusió social, per tal de contribuir-hi a la seva inclusió social i al desenvolupament local del districte rural de Cerrito Alegre, en el municipi de Pelotas (Rio Grande do Sul-Brasil) on viuen **3.517 persones agrupades en 969 famílies.**

El projecte va estar presentat a la convocatòria de projectes de cooperació al desenvolupament per 2008-09 de l'Ajuntament de Badalona. **Aquest Ajuntament va atorgar una subvenció de 32.911,59 euros en aquesta convocatòria.** Al tancament d'aquesta Memòria s'ha conegut que **el projecte ha estat finançat també per l'Àrea metropolitana de Barcelona, amb 10.167,60 euros i per l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, amb 6.200 euros.** El projecte ha estat també presentat a d'altres convocatòries públiques d'altres institucions, restant pendents de la seva resolució.

Aquest projecte de CONOSUD es realitza amb la nostra altra contrapart brasilera DIST-Democracia, Inclusão Social e Trabalho- (www.distbrasil.com). La previsió d'inici de l'execució del projecte és la del mes d'abril de 2009.

5.4- Projecte “Un banco de semillas para salvar la selva paranaense”, en Posadas (Misiones-Argentina)

El projecte “Un banco de semillas autóctonas para salvar la selva paranaense” es localitza a Argentina, a la ciutat de Posadas, capital de la província de Misiones, La província, al nord-est d'Argentina i limítrof amb Brasil i Paraguai, està situada a sobre de l'aquífer Guaraní, una de les més grans reserves d'aigua dolça del planeta, situat entre les conques dels rius Uruguai i Paranà. Aquesta regió del Mercosur, coneguda també com la "Triple frontera" per estar situada entre Argentina, Brasil i Paraguai, està sotmesa avui en dia a les pressions de forts interessos polítics, econòmics i militars de tota mena. Com a conseqüència, aquest aquífer i la selva paranaense estan retrocedint per l'acció humana, especialment la de les grans transnacionals del agro-negoci, i són en greu perill de desaparició.

El projecte consisteix en **recuperar llavors de plantes i arbres autòctons que són a punt de desaparèixer, reproduir-les, divulgar-les, ensenyar el seu conreu als**

camperols (majoritàriament indígenes guaraní) i comprometre'ls per tal que les conreïn. A la vegada, aquestes plantes, així recuperades, suposaran una nova font d'ingressos que permetran als petits camperols fugir del monocultiu actual de l'herba mate, el tabac o la soja. Aquest projecte se inscriu dins de la línia de lluita contra la desforestació de la selva (greument amenaçada a l'Argentina), a la vegada que afavoreix l'autonomia alimentària dels petits camperols i indígenes així com la seva capacitació per aprofitar millor els recursos agrícoles autòctons. La contrapart de la nostra Associació en aquest projecte és el "Centro Misionero de Educación Popular-Asociación para el Desarrollo Sostenible"- CEMEP-ADIS- (www.cemepadis.org.ar), organització social prou arrelada en la defensa mediambiental de la regió de la "Triple Frontera" i en el desenvolupament de programes d'educació popular i de defensa de la població indígena guaraní de la zona.

Aquest projecte va estar presentat a la convocatòria de **l'Ajuntament de Barcelona de 2008 i ha estat finançat per resolució d'aquest Ajuntament, de data del 31 de desembre de 2008, amb la totalitat de l'aportació externa necessària per la execució del mateix: 39.467 euros.** L'inici de la seva execució està previst pel mes de març de 2009.

6.- Treball i participació en Xarxes socials

6.1- Campanya per a una reforma Profunda del Sistema d'Institucions Internacionals, del Fòrum UBUNTU

CONOSUD ha continuat participant al llarg del període que comprèn aquesta Memòria, en tant que organització adherida, en la Campanya per a una Reforma Profunda del Sistema d'Institucions Internacionals (www.reformcampaign.net). En les Fires de Solidaritat i Comerç Just i en general aprofitant els diversos actes públics es va procedir a repartir material explicatiu de la campanya i a la recollida d'adhesions individuals a la mateixa. En el cas de la Fira de Solidaritat de Badalona els dies 4 i 5 d'octubre, a proposta de la nostra Associació, l'acte central de la mateixa va estar dedicat a la Campanya. S'ha continuat d'altre banda portant als Consells municipals de cooperació, propostes pel debat i l'organització d'activitats sobre la necessària reforma d'aquest sistema per tal d'assolir un desenvolupament sostenible i equitatiu. En aquest temps i en base a aquestes accions proposades des de CONOSUD, els Ajuntaments de Cubelles i de Vilanova i la Geltrú han aprovat les seves adhesions a la Campanya.

6.2- Xarxa del Projecte de Banca Ètica FIARE

Com s'ha assenyalat en l'apartat corresponent, l'Assemblea de socis i sòcies de CONOSUD realitzada al mes d'abril de 2008 va aprovar l'adhesió de CONOSUD a l'Associació Projecte FIARE que treballa pel desenvolupament de les finances ètiques i

solidàries a Catalunya en el marc d'un projecte més general d'àmbit estatal i properament també europeu. El **Projecte Fiare- Fundación de Inversión y Ahorro Ético-** (www.fiare.org), que originalment va néixer al País Basc i Navarra i que s'ha estès a Catalunya, País Valencià, Madrid, Andalusia i Extremadura, és un projecte de banca ètica impulsat inicialment en 2003 per 52 entitats socials de diversos camps d'actuació i que té com objectiu finançar activitats econòmiques que tinguin un impacte social positiu i transformador, el que significa donar recolzament a projectes socials, mediambientals, culturals i humanitaris. Els projectes finançats per FIARE ho son indistintament en els països del Nord i del Sud.

Actualment, la Xarxa FIARE, que agrupa ja a 275 organitzacions impulsores del projecte de Banca Ètica arreu l'Estat (amb un total de unes 400 entitats socials implicades), disposa d'oficines obertes en Bilbao, Vitòria, San Sebastià, Pamplona, Madrid i Barcelona (inaugurada el 29 de gener de 2008).

En base a aquells acords de l'Assemblea de socis d'abril de 2008, la nostra Associació va aportar 2.000 euros al capital de FIARE i 1.000 euros a fons perdut per ajudar a les despeses de manteniment del projecte. Un membre de la nostra Junta Directiva s'ha incorporat de forma estable al treball d'aquesta Xarxa en favor de la Banca Ètica. Fiare es planteja recollir un milió i mig d'euros de capital social per l'any 2009 (actualment té més de 300.000 euros) i un total superior als cinc milions de euros para 2011 sobre una base social de més de deu mil persones i entitats socials que conformarien la futura cooperativa de crèdit. També té previst construir per l'any 2011, juntament amb xarxes de banca ètica de Itàlia i França, la primera cooperativa europea de banca ètica, amb l'objectiu de aglutinar una base social de més de 50.000 persones i organitzacions socials.

6.3- Xarxa catalana de Economia Solidària

En gener de 2009 una delegació de socis de CONOSUD va assistir com invitada a la Assemblea general de la Xarxa de Economia Solidària (www.xarxaecosol.org) que es realitzà en Barcelona el 17 de gener. Aquesta Xarxa integra en Catalunya entitats de caire divers (cooperatives, fundacions, associacions, etc.) que treballen pel desenvolupament i enfortiment de la economia solidària en el nostre entorn. Forma part de REAS (Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria) que en el àmbit de l'Estat espanyol aglutina un ampli ventall de xarxes que treballen amb la mateixa finalitat. Per la seva banda, de REAS (www.economiasolidaria.org), forma part també la Xarxa FIARE de banca ètica que com ja s'ha assenyalat té la perspectiva de convertir-se en una cooperativa de crèdit. A invitació de la Xarxa catalana de Economia Solidària la nostra Associació s'ha integrat en qualitat d'observadora amb la perspectiva de col·laborar en les seves activitats i promoure els valors de la economia solidària i alternativa, tant en els països del sud com a casa nostra.

6.4- Fòrum Social català

La nostra Associació va estar una de les dues centes entitats socials catalanes que van promoure la celebració del I Fòrum social català en gener de 2008. En les darreres setmanes anteriors al tancament d'aquesta Memòria, especialment arrel la trobada d'entitats catalanes presents en el Fòrum Social mundial de Belém do Pará 2009 en la que vam ser-hi presents com Associació, s'han activat les reunions i contactes en la línia de organitzar el II Fòrum Social català pel 2010. Coherents amb la nostra línia associativa de treball CONOSUD s'ha incorporat al conjunt d'entitats promotores d'aquest II FScat, que en els propers mesos anirà definint els seus eixos i continguts.

6.5- Fons de microcrèdits solidaris UNISOL Finanças

En el transcurs de les reunions celebrades entre delegacions de CONOSUD i UNISOL Brasil en el marc del Fòrum Social Mundial en Belém do Pará **es va signar i formalitzar l'entrada de CONOSUD com a entitat sòcia del Fons de microcrèdit solidari brasiler UNISOL Finanças** Cal recordar que en l'any 2006 UNISOL Brasil va decidir crear UNISOL Finanças. Aquesta entitat va ser constituïda amb l'objectiu de l'enfortiment de les cooperatives i empreses de economia social al Brasil. Amb això, es dissenyava un sistema financer dels treballadors i treballadores que, articulat amb d'altres moviments, es pugui constituir en una eina de transformació social, econòmica i política, generant també un nou marc legal pel microcrèdit al Brasil. Des de el punt de vista legal, UNISOL Finanças consisteix en una associació civil sense fins lucratius, d'àmbit nacional, de naturalesa democràtica, els fonaments de la qual són: el compromís amb la defensa dels interessos reals dels treballadors/res, la millora de les condicions de vida i de treball de les persones, la eficiència econòmica i la inserció en el procés de transformació de la societat brasilera amb base en els valors de la democràcia i la justícia social.

Els estatuts de UNISOL Finanças, i la seva qualificació i inscripció registral com Organització de la Societat Civil d'Interès Públic (OSCIP), van ser aprovats per resolució del Ministeri de Justícia brasiler en data del 25 de juliol de 2006. **Aquests estatuts preveuen la possibilitat de que organitzacions internacionals que comparteixin els objectius fundacionals de la entitat (el foment dels microcrèdits solidaris per entitats de l'economia solidària) puguin adherir-se a la mateixa en qualitat de entitats sòcies**, aportant a fons perdut la quantitat prefixada pels òrgans de govern de UNISOL Finanças.

En base a tot això, **CONOSUD va fer en el mes de gener de 2009, amb donacions dels seus socis, una aportació a UNISOL Finanças de 695 reals brasilers a fons perdut (el mínim d'aportació en son 200) i, a més, ha realitzat un dipòsit de 5.000 euros (14.860 reals brasilers) per ajudar a incrementar la disponibilitat creditícia d'aquella entitat.** Els interessos d'aquest dipòsit, segons el conveni signat amb

UNISOL, no seran repatriats per CONOSUD. Ans al contrari, serviran per continuar incrementant la quantitat de recursos disponibles al servei dels microcrèdits per cooperatives i empreses solidàries.

7.- Activitats de relacions institucionals i amb entitats socials

Representants de l'Associació en el nivell local i a nivell més general han mantingut durant aquest temps de manera regular reunions institucionals amb representants de diverses institucions públiques: Diputació de Barcelona, Ajuntaments de Barcelona, Badalona, Sant Cugat del Vallès, Gavà, Manresa, Vilanova i la Geltrú, Sitges, Cubelles, Canyelles, Calafell, Llançà i Consell Comarcal del Garraf. En aquestes reunions s'ha aprofitat per fer seguiment dels nostres projectes i de les activitats en els respectius municipis.

En un altre sentit, l'Associació ha continuat mantenint contactes i reunions amb d'altres entitats socials del món de la cooperació catalana orientades a cercar espais de col·laboració i treball comú amb aquelles entitats amb les que compartim criteris sobre les formes i objectius de la cooperació al desenvolupament (Entrepobles, Fundació Pau i Solidaritat, Cooperació...etc). En els espais locals d'intervenció de l'Associació també s'ha anat treballant per tal de concertar i consorciar accions amb d'altres entitats presents en els mateixos.

El dia 5 d'abril de 2008 es va signar un Conveni de col·laboració amb la Fundació Pau i Solidaritat (www.ccoo.cat/pauisoli) constituïda en el seu moment pel sindicat de Comissions Obreres de Catalunya (CCOO) per tal de concretar i executar el treball de cooperació al desenvolupament que impulsen les diverses estructures d'aquest sindicat. CONOSUD i la Fundació Pau i Solidaritat-CCOO Catalunya comparteixen una concepció de la cooperació al desenvolupament basada en la participació activa de la ciutadania en el Nord, mitjançant les diverses organitzacions de la societat civil articulades en un treball en xarxa, aprofitant les diverses sinèrgies entre elles amb l'objectiu d'avançar cap a un altre món possible. L'objectiu més específic d'aquest conveni és concertar activitats conjuntes en relació a la nostra contrapart comuna, UNISOL Brasil, concertació que ja ha estat iniciada.

8.- Relacions amb entitats i contraparts de CONOSUD en el Sud

Durant el període que comprèn aquesta Memòria, CONOSUD ha mantingut reunions diverses amb les entitats contraparts i amigues de països del Sud. En els mesos de maig i desembre de 2008 vam tenir visites institucionals en Catalunya de la nostra contrapart UNISOL Brasil (Arildo Lopes, president i Marcelo Rodrigues, tesorero, respectivament), el que va facilitar el seguiment de la tasca conjunta que realitzem alhora que es van possibilitar diverses reunions institucionals amb Administracions

Públiques (Ajuntaments de Badalona, Vilanova i al Geltrú, Consell Comarcal del Garraf i d'altres) que co-financen projectes de CONOSUD en els que intervé aquesta contrapart.

En el mes de juliol de 2008 va realitzar una visita a Catalunya Jose Alberto Tejada Echeverry, president executiu de l'organització social colombiana "Corporación Cívica Daniel Guillard", amb seu a la ciutat de Cali (Valle del Cauca) i amb la que diversos socis de CONOSUD han col·laborat des de antuvi. La Junta Directiva de la nostra Associació va mantenir diverses reunions per tal d'aprofundir en el coneixement de la problemàtica que aquest país viu així com per explorar possibilitats de treball en comú. El president de CECAN s'havia desplaçat a Barcelona per a la signatura de diversos convenis de cooperació amb la Generalitat de Catalunya.

Els objectius generals de CECAN son la intervenció social en sectors urbans marginals i populars de la ciutat de Cali i en general d'aquesta zona sud-oriental de Colòmbia (Valle del Cauca). En base al nivell de coincidències entre CECAN i CONOSUD, manifestat en les diverses reunions que es van mantenir entre les dues entitats, en data del 19 de juliol es va signar en Barcelona el conveni que regularà les relacions de col·laboració entre ambdues organitzacions en la perspectiva de poder realitzar en el futur projectes de sensibilització sobre la situació dels drets humans a Colòmbia.

D'altre banda, coherents amb la idea fundacional de l'Associació de que l'activitat i el protagonisme dels socis i sòcies és fonamental per donar coherència a l'activitat de la cooperació en una perspectiva transformadora i corresponsable, diversos socis i sòcies han tingut el protagonisme d'aquestes relacions visitant *in situ* els nostres projectes al Sud, mantenint reunions amb aquestes contraparts. En aquest sentit ha estat especialment important la participació d'una delegació de CONOSUD en el Fòrum Social Mundial de Belém do Pará durant el mes de gener de 2009, de la que es va donar amplia informació en el Butlletí Conosud Informa, la qual a més d'aquestes visites a projectes va permetre desenvolupar una àmplia agenda de reunions i contactes amb institucions i entitats del Sud i del Nord presents al Fòrum Social.

9.- Institucions i entitats col·laboradores

En el transcurs del període que comprèn la Memòria la nostra Associació ha comptat per la realització de les seves activitats amb la col·laboració de les següents entitats catalanes públiques i privades:

Administracions públiques:

Àrea Metropolitana de Barcelona
Diputació de Barcelona
Ajuntament de Barcelona
Consell de Districte de Sant Martí (Barcelona)
Ajuntament de Badalona
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
Ajuntament de Gavà
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Ajuntament de Sant Pere de Ribes
Ajuntament de Sitges
Ajuntament de Canyelles
Ajuntament de Cubelles
Ajuntament de Manresa
Ajuntament de Santa Margarida de Montbui
Ajuntament de Santa Susanna
Ajuntament de Calafell
Ajuntament de Llançà
Institut Català de les Dones (Generalitat de Catalunya)

Entitats de la economia social:

Xarxa projecte FIARE de Banca Ètica
Cooperativa de vivenda SUMA
Cooperativa de vivenda PORFONT
Cooperativa de vivenda PROHA
Societat gestora de cooperatives SOGEUR

Entitats socials:

Fundació Pau i Solidaritat
Associació de Veïns del "Centre de Badalona
Associació de Veïns del Fondo de Sistrells, de Badalona
Associació de Veïns del Barri de Mar, Vilanova i la Geltrú

Març 2009

Associació de Cooperació Internacional Nord-Sud

CONOSUD

www.conosud.org